

מסכת גיטין פרק ז

(סז,ב) משנה: מי שאחזו קורדייקוס, ואמר: "כתבו גט לאשתי!", לא אמר כלום. אמר: "כתבו גט לאשתי!" ואחזו קורדייקוס, וחזר ואמר: "לא תכתבנו!", אין דבריו האחרונים כלום. נשתתק, ואמרו לו: "נכתוב גט לאשתך?", והרכין בראשו - בודקין אותו שלשה פעמים. אם אמר על "לאו" "לאו!" ועל "הן" "הן!", הרי אלו יכתבו ויתנו

גמרא: גמאי "קורדייקוס"? אמר **שמואל:** דנכתיה חמרא חדתא דמעצרתא! וליתני: "מי שנשכו יין חדש"!? אהא קמשמע לן דהא רוחא, "קורדייקוס" שמה! גמאי נפקא מינה? אלקמיעא! גמאי אסותיה? אבישרא סומקא אגומרי, וחמרא מרקא!

אמר **אביי:** אמרה לי אם: לשימשא בת יומא, כוזא דמיא; בת תרי יומי, סיכורי; בת תלתא יומי, בשרא סומקא אגומרי, וחמרא מרקא; לשימשא עתיקתא, ליתי תרנגולתא אוכמתא, וליקרעה שתי וערב, וליגלחיה למציעתא דרישיה, ולותביה עילויה, וננחיה עילויה עד דמיסרך, ולינחות וליקום במיא עד צואריה, עד דחליש עלמא עילויה, ולימוד ולסליק וליתיב. ואי לא, ליכול כרתי, ולינחות וליקום במיא עד צואריה, עד דחליש עלמא עילויה, ולימוד ולסליק וליתיב

לשימשא, בישרא סומקא אגומרי, וחמרא מרקא - לתלגא, בישרא שמינא אגומרי, וחמרא חייא

רב עמרם חסידא, כי הוה מצערין ליה בי ריש גלותא, הוּוּ מגנו ליה אתלגא. למחר, אמרו ליה: מאי ניחא ליה למר דלייתו ליה? אמר: הני, כל דאמינא להו מיפך אפכי! אמר להו: בישרא סומקא אגומרי, וחמרא מרקא! אייתו ליה אינהו בישרא שמינא אגומרי, וחמרא חייא. שמעה ילתא, ומעיילה ליה לבי מסותא, ומוקמי ליה במיא דבי מסותא עד דמהפכי מיא דבי מסותא והוּוּ דמא, וקאי בישריה פשיטי פשיט

רב יוסף איעסק בריחיא. רב ששת איעסק בכשורי. אמר: גדולה מלאכה, שמחממת את בעליה!

אמר ליה ריש גלותא לרב ששת: מאי טעמא לא סעיד מר גבן? אמר ליה: דלא מעלו עבדי, דחשידי אאבר מן החי! אמר ליה: מי יימר?! אמר ליה: השתא מחוינא לך! אמר ליה לשמעיה: זיל, גנוב, אייתי לי חדא כרעא מחיותא! אייתי ליה. אמר להו: אהדמו לי הדמי דחיותא! אייתו תלת כרעי. אותיבו קמיה. אמר להו: והא בעלת שלש רגלים הואי?! פסוק, אייתו חדא מעלמא. אותיבו קמיה. אמר ליה לשמעיה: אותביה נמי להך דיך!

אותבה. אמר להו: ׀האי בת חמש רגלים הואי?!

אמר ליה: אי הכי, ליעבדו קמיה שמעיה דמר וליכול! אמר ליה: לחיי! קריבו תכא קמייהו. ואייתו קמיה בישראל, ואותיבו קמיה ריסתנא דחנקא חמתא. גששיה ושקלה. כרכה בסודריה. לבתר דאכיל, אמרי ליה: (סח,א) איגניב לן כסא דכספא! בהדי דקא מעייני ואתי, אשכחיה דכרוכה בסודריה. אמרי ליה: חזי מר, דלא מיכל קא בעי אלא לצעורן! אמר להו: אנא מיכל אכלי, וטעמי ביה טעמא דחירא! אמרי ליה חירא לא עביד לן האידנא! אמר להו: בדקו בדוכתיה, דאמר **רב חסדא**: אוכמא בחירא, וחירא באוכמתא, לקותא היא! בדוק, אשכחיה

כי קא נפיק, כרו ליה בירא ושדו ליה ציפתא עילויה, ואמרי ליה: ליתי מר לינח! נחר ליה רב חסדא מאחוריה. אמר ליה לינוקא: פסוק לי פסוקיך! אמר ליה: (שמואל ב ב) "נטה לך על ימינך או על שמאלך". אמר ליה לשמעיה: מאי קא חזית? אמר ליה: ציפיתא דשדיא. אמר ליה הדר מינה! לבתר דנפק, אמר ליה רב חסדא: מנא הוה ידע מר? אמר ליה: חדא, דנחר לי מר; ועוד, דפסק לי ינוקא פסוקא; ועוד, דחשידי עבדי דלא מעלו

(קהלת ב) "עשיתי לי שרים ושרות ותענוגות בני האדם שדה ושדות" - "שרים ושרות" - אלו מיני זמר; "ותענוגות בני האדם" - אלו בריכות ומרחצאות; "שדה ושדות" - הכא תרגימו: "שדה ושדותיך". במערבא אמרי: "שידתא"

אמר **רבי יוחנן**: שלש מאות מיני שדים היו בשיחין, ושדה עצמה, איני יודע מה היא

אמר מר: הכא תרגימו: "שידא ושידתין" ׀שדה ושידתין, למאי איבעי ליה? דכתביב: (מלכים א ו:ז) "והבית בהבנותו אבן שלמה מסע נבנה והמקבות והגרזן כל כלי ברזל לא נשמע בבית בהבנתו" - אמר להו לרבנן: היכי אעביד? אמרו ליה: איכא שמירא דאייתי משה לאבני אפוד! אמר להו: היכא אישתכח? אמרו ליה: אייתי שדה ושידתין, כבשינהו אהדדי - אפשר דידעי ומגלו לך! אייתי שדה ושידתין, כבשינהו אהדדי. אמרי: אנן לא ידעינן! דילמא אשמדאי מלכא דשידי ידע! אמר להו: היכא איתיה? אמרי ליה: איתיה בטורא פלן. כריא ליה בירא, ומליא ליה מיא, ומיכסיא בטינרא, וחתמיה בגושפנקה. וכל יומא סליק לרקיע וגמר מתיבתא דרקיעא, ונחית לארעא וגמר מתיבתא דארעא. ואתי, סייר ליה לגושפנקה, ומגלי ליה, ושתי, ומכסי ליה, וחתים ליה, ואזיל

שדריה לבניהו בן יהודע. יהב ליה שושילתא דחקיק עלה שם, ועזקתא דחקיק עלה שם, וגבבי דעמרא, וזיקי דחמרא. אזל

כרא בירא מתתאי, ושפינהו למיא, וסתמינהו בגבבי דעמרא. וכרא בירא מעילאי, ושפכינהו לחמרא, וטמינהו. סליק יתיב באילנא. כי אתא, סייריה לגושפנקא, גלייה. אשכחיה חמרא. אמר כתיב: (משלי כ) "לץ היין, הומה שכר, וכל שוגה בו לא יחכס", וכתוב: (הושע ד) "זנות ויין ותירוש יקח לב" - לא אישתי! כי צחי, לא סגיא ליה. אישתי, רוה, וגנא. נחית, אתא, שדא ביה שושילתא. סתמיה. כי אתער, הוה קא מיפרזל. אמר ליה: "שמא דמרך עלך! שמא דמרך עלך!"

כי נקיט ליה ואתי, מטא דיקלא - חף ביה, שדייה; מטא לביתא - שדייה. מטא גבי כובא דההיא ארמלתא. נפקא (סחב) איחננא ליה. כפא לקומתיה מיניה. איתבר ביה גרמא. אמר: היינו דכתיב: (משלי כה) "ולשון רכה תשבר גרם"

חזא סמיא דהוה קא טעי באורחא - אסקיה לאורחיה. חזא רויא דהוה קא טעי באורחא - אסקיה לאורחיה. חזא חדוותא דהוה קמחדי לה - בכה. שמעיה להווא גברא דהוה קאמר לאושכפא: עביד לי מסאני לשב שני - אחיך. חזא ההוא קסמא דהוה קסים - אחיך

כי מטא להתם, לא עיילוה לגביה דשלמה עד תלתא יומי. יומא קמא, אמר להו: אמאי לא קא בעי לי מלכא לגביה? אמרו ליה: אנסיה מישתיה! שקל לבינתא אותיב אחברתה. אתו אמרו ליה לשלמה. אמר להו: הכי אמר לכו: הדור אשקויה! למחר, אמר להו: ואמאי לא קא בעי לי מלכא לגביה? אמרו ליה: אנסיה מיכלא! שקל לבינתא מחברתה, אותבה אארעא. אתו אמרו ליה לשלמה. אמר להו: הכי אמר לכו: נגידו מיניה מיכליה!

לסוף תלתא יומי עייל לקמיה. שקל קניא, ומשח ארבעה גרמידי, ושדא קמיה. אמר ליה: מכדי כי מיית ההוא גברא, לית ליה בהדין עלמא אלא ארבע גרמידי, השתא כבשתיה לכולי עלמא, ולא שבעת עד דכבשת נמי לדידי? אמר ליה: לא! קא בעינא מינד מידי. בעינא דאיבנייה לבית המקדש, וקא מיבעי לי שמירא! אמר ליה: לדידי לא מסיר לי! לשרא דימא מסיר ליה, ולא יהיב ליה אלא לתרנגולא ברא, דמהימן ליה אשבועתיה! ומאי עבד ביה? ממטי ליה לטורי דלית בהו ישוב, ומנח לה אשינא דטורא, ופקע טורא, ומנקיט מייתי ביזרני מאילני, ושדי התם, והוי ישוב. והיינו דמתרגמינן "נגר טורא". בדקו קינא דתרנגולא ברא דאית ליה בני, וחפויה לקיניה זוגיתא חיותת. כי אתא, בעי למיעל, ולא מצי. אזל אייתא שמירא, ואותביה עלויה. רמא ביה קלא. שדייה. שקליה. אזל חנק נפשיה אשבועתיה

אמר ליה בניהו: מאי טעמא כי חזיתיה להווא סמיא דהוה קא

טעי באורחא, אסיקתיה לאורחיה? אמר ליה: מכרזי עליה ברקיעא דצדיק גמור הוא, ומאן דעבד ליה ניחא נפשיה, זכי לעלמא דאתי. ומאי טעמא כי חזיתיה לההוא רויא דקטעי באורחא, אסיקתיה לאורחיה? אמר ליה: מכרזי עליה ברקיעא דרשע גמור הוא, ועבדי ליה ניחא נפשיה, כי היכי דליכליה לעלמא. מאי טעמא כי חזיתיה לההוא חדוותא, בכית? אמר ליה: בעי מימת גברא בגו תלתין יומין, ובעיא מינטר ליבם קטן תליסרי שנין. מאי טעמא, כי שמעתיה לההוא גברא דאמר ליה לאושכפא "עביד לי מסאני לשב שנין" אחיכת? אמר ליה: ההוא, שבעה יומי לית ליה! מסאני לשב שנין בעי?! מאי טעמא כי חזיתיה לההוא קסמא דהוה קסים, אחיכת? אמר ליה: דהוה יתיב אבי גזא דמלכא! לקסום מאי דאיכא תותיה!

תרחיה גביה עד דבנייה לבית המקדש. יומא חד הוה קאי לחודיה. אמר ליה: כתיב: (במדבר כד) "כתועפות ראם לו", ואמרין: "כתועפות" - אלו מלאכי השרת; "ראם" - אלו השדים - מאי רבותיכו מינן? אמר ליה: שקול שושילתא מינאי, והב לי עיזקתך, ואחוי לך רבותאי! שקליה לשושילתא מיניה, ויהיב ליה עיזקתיה. בלעיה. אותביה לחד גפיה ברקיעא ולחד גפיה בארעא. פתקיה ארבע מאה פרסי. על ההיא שעתא אמר שלמה: (קהלת א) "מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש"

(קהלת ב) "וזה היה חלקי מכל עמלי" - מאי "וזה"? **ארב ושמואל**, חד אמר: מקלו, וחד אמר: גונדו

היה מחזר על הפתחים. כל היכא דמטא, אמר: (קהלת א) "אני קהלת. הייתי מלך על ישראל בירושלים". כי מטא גבי סנהדרין, אמרו רבנן: מכדי שוטה בחדא מילתא לא סריך, מאי האי? אמרו ליה לבניהו: קא בעי לך מלכא לגביה? אמר להו: לא! שלחו להו למלכוותא. קאתי מלכא לגבייכו? שלחו להו: אין! קאתי! שלחו להו: בידקו בכרעיה! שלחו להו: במוקי קאתי! וקא תבע להו בנידותייהו, וקא תבע לה נמי לבת שבע אימיה! אתיוה לשלמה, והבו ליה עזקתא ושושילתא דחקוק עליה שם. כי עייל, חזייה, פרח. ואפילו הכי, הוה ליה ביעתותא מיניה. והיינו דכתיב: (שיר השירים ג) "הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה מגבורי ישראל כולם אחוזי חרב מלומדי מלחמה איש חרבו על יריכו מפחד בלילות"

רב ושמואל, חד אמר: מלך והדיוט, וחד אמר: מלך והדיוט ומלך

לדמא דרישא, ליתי שורבינא ובינא ואסא דרא וזיתא וחילפא
וחילפי דימא ויבלא, ולישלוקינהו בהדי הדדי, ולנטול תלת מאה
כסי אהאי גיסא דרישא, ותלת מאה כסי אהאי גיסא דרישא;
ואי לא, ליתי ורדא חורא דקאי בחד דרא, ולישלקיה, ולינטול
שיתין כסי אהאי גיסא דרישא, ושיתין כסי אהאי גיסא דרישא

לצליחתא, ליתי תרנגולא ברא ולישחטיה בזוזא חורא אההוא
גיסא דכייב ליה, ונזדהר מדמיה דלא לסמינהו לעיניה,
וליתלייה בסיפא דבבא, דכי עייל חייף ביה, וכי נפיק חייף ביה

(סט,א) לברוקתי, ליתי עקרבא דשב חומרי, ונייבשיה בטולא,
ונישחוק תרתי מנתא כוחלא, וחדא מנתא מיניה, ולימלי תלתא
מכחלי בהאי עינא, ותלתא מכחלי בהאי עינא. טפי לא לימלי,
דאי לא, פקע עיניה!

לשברירי דליליא, ניתי שודרא ברקא, וניסר חדא כרעא מיניה,
וחדא כרעא מכלבא, וניטרפו ינוקי חספא אבתריה, ולימרו ליה:
"אסא כלבא! אכסא תרנגולא!" וליגבי שב אומצי משבעה בתי,
וליתבינהו ניהליה בצינורא דדשא, וניכלינהו בקלקולי דמתא.
בתר הכי, לפשוט שודרא ברקא, ונימרו הכי: "שברירי דפלוני
בר פלוניתא, שבקינהו לפלוני בר פלוניתא", וליחרו לכלבא
בביתא דעיניה

לשברירי דיממא, ליתי שבעה סומקי מגווא דחיותא, וניטוינהו
אחספא דאומנא, וליתיב איהו מגואי, ואיניש אחרינא מאבראי,
ונימא ליה עורא: "הב לי דאיכול!" ונימא ליה האיך פתיחא:
"סב איכול!". ובתר דאכיל, ליתבריה לחספא, דאי לא, הדרי
עילויה

לדמא דאתי מנחירא, ליתי גברא כהן דשמיה "לוי", וליכתוב
ליה: "לוי" למפרע; ואי לא, ליתי איניש מעלמא, וניכתוב ליה:
"אנא פפי שילא בר סומקי" למפרע; ואי לא, ניכתוב ליה הכי:
"טעם דלי במי כסף! טעם דלי במי פגם!"; ואי לא, ליתי עיקרא
דאספסתא, ואשלא דפורייה עתיקא, וקורטסא, ומוריקי,
וסומקא דלוליבא, ונקלינהו בהדי הדדי. וליתי גבבא דעמרא,
וניגדול תרתי פתילתא, ולטמיש בחלא. וניגדבל בקיטמא הדין,
וניתיב בנחיריה; ואי לא, ליחזי אמת המים דאזלת ממזרח כלפי
מערב, ונפסע וניקום חד כרעא להאי גיסא וחד כרעא להאי
גיסא, ונישקול טינא בידיה דימינא מתותי כרעא דשמאליה,
ובידיה דשמאלא מתותי כרעא דימיניה, וניגדול תרתי פתילתא
דעמרא, וניטמיש בטינא, וניתיב בנחיריה; ואי לא, ליתיב תותי
מרזבא, ונייתו מיא, ולישדו עליה, ולימרו: "כי היכי דפסקי הני
מיא, ליפסוק דמיה דפלניא בר פלניא!"

לדמא דאתי מפומא, בדקינן ליה בגילא דחיתתא - אי סריך,

מחברת גיטין - ז

מריאה קאתי, ואית ליה תקנתא - ואי לא, מכבדא קאתי, ולית ליה תקנתא {אמר ליה **רב איתי¹ לרב אשי**: והאנן איפכא תנן: ניטל הכבד, ולא נשתייר הימנה כלום; הריאה שניקבה או שחסרה! אמר ליה: כיון דמפומיה קאתי, אימר איתמוחי איתמח!

אמר מר: אי מריאה קאתי, אית ליה תקנתא - גמאי תקנתיה? ליתי שבעה כוני מפירמא דסילקא, ושבעה כוני פירמא דכרתי, וחמשה כוני פרידא, ותלתא כוני דטלפחי, וכונא דכמונא, וכונא דחבלי. וכנגדן, כנתא פטירתא. וליבשיל וליכול. ולישתי אבתריה שיכרא חריפא דטבת

לככא - אמר **רבה בר רב הונא**: ליתי תומא יחידאה, ונימרסיה במישחא ומילחא, ונתביה אטופראי דאליונא דההוא גיסא דכייב ליה, ונהדר ליה גדנפא דלישא. וניזדהר לבישריה, דקשי לחיורא

לחינכי - אמר **רבי יוחנן**: חומתי כי ממרו. ועיקרא דחומתי, עדיף מממרו. ונינקוט בפומיה. הני לאוקומי

לבשולי - ליתי פארי דריש נפייא, וטלפחי בעפרייהו, ושובלילתא, וחומרתא דכשותא, ונינקוט כאמגוזא בפומיה

לאיפתוחי - לינפח ליה חבריה תחלי חיורתא בגילא דחיטתא לאסוקי - ליתי עפרא מטולא דבית הכסא, וניגבול בדובשא, וניכול, דמעלי ליה

לברסם - ליתי כי פיסתקא דנישדור, וכי אמגוזא דחלבניתא דובשניתא, ומלי תרוודא דובשא חיורא, ומלי נטלא בת מחוזא חמרא נקידא, ונישלוקינהו בהדי הדדי. וכי בשיל נשדור בשיל ליה כוליה; ואי לא, ליתי רביעתא דחלבא דעיזא חיורתתי, (**סט**), וניטייפיה אתלת קלחי כרבא, וניבחשיה בגווזא דמרמהין. וכי בשיל גווזא במרמהין, בשיל ליה כוליה; ואי לא, ליתי נפקי דכלבא חיורא, וניגבול בנטפא. וכמה דאפשר, נפקא לא ניכול, דמפריק

לגירא - ליתי גירא דלילתא, וניפכיה ונשדי מיא עלויה, ונשתי; ואי לא, ליתי ממיא דאישתי מינייהו כלבא בליליא, וניזדהר מגילויא

לגילויא - אנפקא דחמרא חייא

למורסא - אנפקא דחמרא באהלא תולאנא

1 כך בכ"י. אבל לפננו "רב אמי", אבל לא מצאנו חכם בשם זה, כי לא מצאנו אמורא בשם "אמי" חוץ מרבי אמי. ואם הוא רבי אמי מסתבר שבמקום "רב אשי" צ"ל "רבי אסי", אבל יותר נראה כמו שנמצא בכ"י.

מחברת גיטין - ז

לפירחא דליבא - ליתי תלת ברושייאתא דשערי, ונשטרינהו בכמכא דלא עבר עילויה ארבעין יומין, וניכול. ונשתי אבתרייהו חמרא מרקא

{אמר ליה **רב אחא מדיפתי לרבינא**: וכל שכן דפרח ליביה!
אמר ליה: אנא ליוקרא דליבא אמרי! - לפירחא דליבא, ליתי תלת ברושייאתא דחיטי, ונישטרינהו בדובשא, וניכול. ונישתי אבתרייהו חמרא חייא

לצרחא דליבא - ליתי תלת ביעי ניניא, וביעתא דכמונא, וביעתא דשומשימי, וליכול

לכאב מעי - ליתי תלת מאה פלפלי אריכתא, וכל יומי נשתי מאה מינייהו בחמרא

רבין דמן נרש עבד לה לברתיה דרב אשי מאה וחמשין מהני דידן, ואתסיא

לכירצא - אנפקא דחמרא באטרפא דעראה

לכירצא חיורא - ליתי ביזרא גלגלא, וניציירה בשיסתג, וניתיירה במיא, ונשתיה. ונזדהר מבינתא, דאי לא, מנקבא לה למעייניה

למיסר - סיסין רטיבא במיא

למישרא - יבישתא במיא #וסימנד: איצא רטיבא דסכר נהרא#

לטחלא - ליתי שב ביני דמיא, ונייבשינהו בטולא, וכל יומא נישתי תרתי ותלתא בחמרא; ואי לא, ליתי טחלא דציפרתא דלא איתתח, ונטחיא בתנורא, ונוקי להדיה, ונימא: "כי היכי דיבש האי טחלא, נייבש טחליא דפלוני בר פלוניתא!"; ואי לא, ניטחייא ביני אורבי דביתא חדתא, ונימא הכי; ואי לא, ליבקי שכבא דשכיב בשבתא, ונישקליה לידיה, ונותבה אטחליה, ונימא: "כי היכי דיבש הא ידא, נייבש טחליא דפלוני בר פלוניתא!"; ואי לא, ניתי ביניתא, וניטווייה בי נפחא, וניכליה במיא דבי נפחא, ונישתי ממיא דבי נפחא #ההיא עיזא דהות שתיא מיא דבי נפחא - אישתחית, ולא אישתכח לה טחלא#; ואי לא, ליפתח חביתא דחמרא לשמיה

אמר ליה **רב אחא בריה דרבא לרב אשי**: אי אית ליה חביתא דחמרא, לא אתי לקמיה דמר! אלא מרגל בפת שחרית, דמעליא לכולי גופיה

לרושחתא - ליתי אקיקא, ואילווא, ואספירכא, ומרתכא, וחומרתא דפילון, ושיאפא דחמימתא, ונינקט בשחקי דכיתנא בקייטא, ודעמר גופנא בסיתוא; ואי לא, לישתי שיכרא מרקא

מחברת גיטין - ז

לשיגרונא, ליתי פתיא דמוניני, וניגנדריה שיתין זימני אהא מטחתיה, ושיתין זימני אהא מטחתיה

לצמירתא - ניתי תלת ניטופייתא מישחא דכופרא, ותלת ניטופייתא איצרא דכרתי, ותלת ניטופייתא דחמרא נקידא. ולישדי ליה לאיש באמה, ולאשה באותו מקום; ואי לא, ליתי אונא דזיקא, ולתלי ליה לאיש באמה ולאשה בדדין; ואי לא, ליתי חוטא דזהוריתא דשדתיה דומה בת דומה, וליתלי ליה לאיש באמה ולאשה בדדין; ואי לא, ליתי כינה דזכר ונקבה, וליתלי ליה לאיש באמה ולאשה באותו מקום. וכי משתין, נשתין אסיסנא יבישתא בצינורא דדשא. ונעיין בחומרתא דנפקא מיניה, דמעליא לכולהו צימרא

לצימרא ברא - ליתי תלתא גריבי סופלי, ותלתא גריבי אטרף אדרא, ונישלוקינהו כל חד לחודיה, וליתיב בינייהו, ולתבינהו בתרתי משיכלי, וניתי פתורא, וננח עילויה, וניקום מעילוי האי, ולותיב עילוי האי, ומעילוי האי, ולותיב עילוי האי, עד דניסק ביה הבלא. ולסחי מינייהו. וכי שתי, ממיא דאדרא לישתי - ממיא דסופלי לא לישתי, משום דמיעקרי

לצימרא גוונא - ליתי שבעה בוני דסילקא משב משארי, ונישלוקינהו בעפרייהו, וניכול ונישתי אטרף אדרא בשיכרא, או (ע,א) ענבי תאלא במים

לחזזיתא - ליתי שב חיטי ארזנייתא, וניקלינהו אמרא חדתא, ונפיק משחא מינייהו, ונישוף

רב שימי בר אשי עבד ליה לההוא נכרי לדבר אחר, ואיתסי אמר **שמואל**: האי מאן דמחו ליה באלונכי דפרסאי, מיחייא לא חיי - אדהכי והכי, ניספו ליה בשרא שמינא אגומרי, וחמרא חייא - אפשר דחיי פורתא, ומפקיד אביתיה

אמר **רב אידי בר אבין**: האי מאן דבלע זיבורא, מיחייא לא חיי - אדהכי והכי, נשקיה רביעתא דחלא שמזג - אפשר דחיי פורתא ומפקיד לביתיה

אמר **ר' יהושע בן לוי**: אכל בשר שור בלפת, ולן בלבנה בלילי ארבעה עשר או חמשה עשר בתקופת תמוז, אחזתו אחילו

תנא: והממלא כריסו מכל דבר, אחזתו אחילו - אמר **רב פפא**: אפילו מתמרי - {פשיטא! <סלקא דעתך אמינא: הואיל ואמר מר: תמרי משבען ומשחנן ומשלשן ומאשרן ולא מפנקן, אימא לא - קמשמע לן!

גמאי "אחילו"? אמר **ר' אלעזר**: אש של עצמות! גמאי אש של עצמות? אמר **אביי**: אש גרמי! גמאי אסותיה? אמר **אביי**:

אמרה לי אם: כולהו שקייני תלתא, ושבעא, ותריסר. והאי עד דמתסי; כולהו, שקייני אליבא ריקנא. והאי, בתר דאכל ושתי, ועייל לבית הכסא, ונפיק ומשי ידיה, ומייתו ליה בונא דשתיתא דטלפחי, ובונא דחמרא עתיקא, וניגבלינהו בהדי הדדי, וניכול. וניכרוך בסדיניה, וניגניה. וליכא דנוקמיה עד דקאי מנפשיה. וכי קאי, לישקליה לסדיניה מיניה. ואי לא, הדר עילויה. אמר ליה אליהו לר' נתן: אכול שלישי, ושתה שלישי, והנח שלישי. לכשתכעוס, תעמוד על מילואך

תני ר' חייא: הרוצה שלא יבא לידי חולי מעיים, יהא רגיל בטיבול קיץ וחורף. סעודתך שהנאתך ממנה, משוך ידך הימנה. ואל תשהה עצמך בשעה שאתה צריך לנקבך

אמר מר עוקבא: האי מאן דשתי טיליא חיורא, אחזתו ויתק אמר רב חסדא: שיתין מיני חמרא הוו. מעליא דכולהו סומקא ריחתנא. גריעא דכולהו טיליא חיורא

אמר רב יהודה: האי מאן דיתיב בצפרני ניסן גבי נורא, ושייף משחא, ונפיק ויתיב בשמשא, אחזתו ויתק

תנו רבנן: הקיז דם ושימש מטתו, הוויין לו בנים ויתקין; הקיזו שניהם ושימשו, הוויין להן בנים בעלי ראתן. אמר רב פפא: לא אמרן אלא דלא טעים מידי, אבל טעים מידי, לית לן בה אמר רבה בר רב הונא: בא מן הדרך ושימש מטתו, הוויין לו בנים ויתקין

תנו רבנן: הבא מבית הכסא, אל ישמש מטתו עד שישהה שיעור חצי מיל, מפני ששד בית הכסא מלוה עמו. ואם שימש, הוויין לו בנים נכפים

תנו רבנן: המשמש מטתו מעומד, אוחזתו עוית; מיושב, אוחזתו דלריא; היא מלמעלה והוא מלמטה, אוחזתו דלריא גמאי דלריא? - אמר רבי יהושע בן לוי: סם דלריא, דרדרא! גמאי דרדרא? אמר אביי: מוריקא דחוחי!

רב פפא אליס ובלע ליה. רב פפי אליס ושדי ליה

אמר אביי: מי שאינו בקי בדרך ארץ, ליתי שלשה קפיזי קורטמי דחוחי, ונידוקינהו ונישליקינהו בחמרא, ונישתי. אמר רבי יוחנן: הן הן החזירוני לנערותי!

שלשה דברים מכחישים כחו של אדם, ואלו הן: פחד, דרך, ועון - פחד, דכתיב: (תהלים לח) "לבי סחרחר עזבני כחי"; דרך, דכתיב: (תהלים קב) "ענה בדרך כחי"; עון, דכתיב: (תהלים לא) "כשל בעוני כחי"

מחברת גיטין - ז

שלשה דברים מתיזין גופו של אדם, ואלו הן: אכל מעומד,
ושתה מעומד, ושימש מטתו מעומד

חמשה קרובין למיתה יותר מן החיים, ואלו הן: אכל ועמד,
שתה ועמד, הקיז דם ועמד, ישן ועמד, שימש מטתו ועמד

ששה, העושה אותן מיד מת, ואלו הן: הבא בדרך ונתייגע, הקיז
דם, ונכנס לבית המרחץ, ושתה ונשתכר, וישן על גבי קרקע,
ושימש מטתו. אמר **רבי יוחנן**: והוא שעשאן כסידרן. אמר **אביי**:
כסידרן מת - שלא כסידרן, חליש {איני! והא מעורת עבדה
ליה לעבדה תלת מינייהו ומית! אהוא כחוש הוה!

שמונה, רובן קשה, ומיעוטן יפה, ואלו הן: דרך, ודרך ארץ,
עושר, ומלאכה, יין, ושינה, חמין, והקזת דם

שמונה ממעטים את הזרע, ואלו הן: המלח, והרעב, והנתק,
בכיה, ושינה על גבי קרקע, וגדגדניות, וכשות שלא בזמנה,
והקזת דם למטה כפלים

תנא: כשם שקשה למטה כפלים, כך יפה למעלה כפלים. אמר
רב פפא: (ע,ב) למטה - למטה מן הביצים; למעלה - למעלה מן
הביצים

וכשות שלא בזמנה -- תנא: כשם שקשה שלא בזמנה, כך יפה
בזמנה. אמר **רב פפא**: זמנה - תמוז; שלא בזמנה - טבת. יומי
ניסן ויומי תשרי, לא מעלו ולא קשו

אמר: "כתבו גט לאשתי", ואחזו קורדייקוס, וחזר ואמר: "אל
תכתבו" - אין דבריו האחרונים כלום -- אמר **ר' שמעון בן
לקיש**: כותבין ונותנין גט לאלתר. **ור' יוחנן** אמר: אין כותבין
אלא לכשישתפה

במאי טעמא דריש לקיש? אדקתני: אין בדבריו האחרונים כלום
%ור' יוחנן אמר לך: אין בדבריו האחרונים כלום, דלכי מתציל,
לא צריך למיהדר אימלוכי ביה, ולעולם אין כותבין אלא
לכשישתפה

במאי קמיפלגי? אריש לקיש מדמי ליה לישן, ור' יוחנן מדמי
ליה לשוטה! {ור' יוחנן נמי, לידמיה לישן! אישן לא מחוסר
מעשה - האי מחוסר מעשה! אריש לקיש נמי, נידמיה לשוטה!?
שוטה, לא סמיה בידן - האי, סמיה בידן - בישראל סומקא
אגומרי, וחמרא מרקא!

{ומי אמר ר' יוחנן הכי?! והאמר **רב יהודה** אמר **שמואל**: שחט
בו שנים או רוב שנים, ורמז ואמר: "כתבו גט לאשתי!", הרי
אלו יכתבו ויתנו. ותניא: ראוהו מגויד או צלוב על הצליבה,

ורמז ואמר: "כתבו גט לאשתי!", הרי אלו יכתבו ויתנו!?! >הכי השתא, התם דעתא צילותא היא, וכחישותא הוא דאתחילה ביה - הכא, דעתא שגישתא היא!

{ומי אמר שמואל הכי?! והאמר **רב יהודה** אמר **שמואל**: שחט בו שנים או רוב שנים, וברת, מעידין עליו ~ואי סלקא דעתך חי הוא, אמאי מעידין עליו?! >אמרי: חי הוא, וסופו למות! {אלא מעתה, יהא גולה על ידו! אלמה תניא: שחט בו שנים או רוב שנים, הרי זה אינו גולה?! >הא איתמר עלה: אמר **ר' הושעיא**: חיישינן שמא הרוח בלבלתו! >אאי נמי, הוא קירב את מיתתו! >מאי בינייהו? >איכא בינייהו דשחטיה בביתא דשישא, ופירכס! >אאי נמי, דשחטיה בברא ולא פירכס!

נשתתק, ואמרו לו: "נכתוב גט לאשתך?", והרכין בראשו - בודקין אותו שלשה פעמים. אם אמר על "לאו" "לאו!" ועל "הך" "הך!", הרי אלו יכתבו ויתנו -- {וליחוש דלמא שיחיא ד"לאו לאו" נקטיה?! אי נמי, שיחיא ד"הך הך" נקטיה?! >אמר **ר' יוסף בר מניומי** אמר **רב נחמן**: דאמרינן ליה בסירוגין! {וליחוש דלמא שיחיא דסירוגין נקטיה?! >דאמרינן ליה חד "לאו" ותרין "הך", ותרין "לאו" וחד "הך"!

>דבי **רבי ישמעאל** תנא: אומרים לו דברים של ימות החמה בימות הגשמים, ושל ימות הגשמים בימות החמה >מאי ניהו? ^ אילימא גלופקרי וסדיני, ליחוש דלמא קורא אחדיה; אי נמי, חמה אחדיה - (**עא,א**) אלא בפירי!

אמר **רב כהנא** אמר **רב**: חרש שיכול לדבר מתוך הכתב, כותבין ונותנין גט לאשתו {אמר **רב יוסף**: מאי קא משמע לך?! תנינא: נשתתק, ואמרו לו: "נכתוב גט לאשתך?" והרכין בראשו, בודקין אותו שלשה פעמים - אם אמר על "לאו?" "לאו!" ועל "הך?" "הך!", הרי אלו יכתבו ויתנו!?! >אמר ליה **רבי זירא**: אלם קאמרת?! שאני אלם, דתניא: מדבר ואינו שומע, זהו חרש; שומע ואינו מדבר, זהו אלם - וזה וזה, הרי הן כפקחין לכל דבריהם. וממאי דמדבר ואינו שומע זהו חרש, שומע ואינו מדבר זהו אלם? דכתיב (תהלים לח) "ואני כחרש לא אשמע וכאלם לא יפתח פיו"; ואי בעית אימא, כדאמרי אינשי: "אישתקיל מילוליה"

{אמר **ר' זירא**: אי קשיא לי, הא קשיא לי: דתניא: (ויקרא ה) "אם לא יגיד" - פרט לאלם, שאינו יכול להגיד - אמאי?! הא יכול להגיד מתוך הכתב?! >אמר ליה **אביי**: עדות קאמרת?! שאני עדות, דרחמנא אמר (דברים יז:ו) "על פי שנים עדים" - מפיהם, ולא מפי כתבם!

{מיתיבי: כשם שבודקין אותו לגיטין, כך בודקין אותו למשאות, ולמתנות, ולעדיות, ולירושות - קתני, מיהת "עדיות"?! אמר **רב יוסף בר מניומי** אמר **רב ששת**: בעדות אשה, דאקילו בה רבנן! {והא קתני "ירושות"?! אמר **רבי אבהו**: ירושת בנו הבכור! {קתני, מיהת, "למשאות ולמתנות" - מאי? לאו לעלמא?! כלא! לדידיה!

{מיתיבי: חרש, לא הלכו בו אחר רמיזותיו ואחר קפיצותיו ואחר כתב ידו אלא במטלטלין, אבל לא לגיטין?!

אתנאי היא, דתניא: אמר **רבן שמעון בן גמליאל**: במה דברים אמורים? בחרש מעיקרו! אבל פיקח ונתחרש, הוא כותב והן חותמין! {וחרש מעיקרו, לא כשם שכונסה ברמיזה, כך מוציאה ברמיזה?! אי באשתו, הכי נמי - הכא במאי עסקינן? ביבמתו! ביבמתו ממאן? ^ אילימא דנפלה ליה מאחיו חרש, כשם שכניסתה ברמיזה, כך יציאתה ברמיזה! אלא דנפלה ליה מאחיו פיקח! <ואיבעית אימא: לעולם דנפלה ליה מאחיו חרש, וגזירה אחיו חרש אטו אחיו פיקח! {אי הכי, אשתו נמי? איבמתו ביבמתו מיחלפא - אשתו ביבמתו לא מיחלפא! {ומי גזרינן חרש אטו פיקח?! (**עא,ב**) והתנן: שני אחין חרשין, נשואין שתי אחיות פיקחות, או שתי אחיות חרשות, או שתי אחיות, אחת פיקחת ואחת חרשת; וכן שתי אחיות חרשות, נשואות לשני אחין פיקחין, או לשני אחין חרשין, או לשני אחין, אחד פיקח ואחד חרש - הרי אלו פטורות מן החליצה ומן היבוס. ואם היו נכריות, יכנסו. ואם רצו להוציאן, יוציאו! |אלא מחוורתא כדשנין מעיקרא! ~ אמר² **רבי יוחנן**: חלוקין עליו חביריו על רבן שמעון בן גמליאל!

אמר **אביי**: אף אנן נמי תנינא: נישטת, לא יוציא; נתחרש הוא, או נשתטה, לא יוציא עולמית - מאי "עולמית"? לאו אף על גב דיכול לדבר מתוך הכתב?!

אמר **רב פפא**: אי לאו דאשמועינן ר' יוחנן, הוה אמינא: רבן שמעון בן גמליאל לפרושי טעמא דתנא קמא הוא דאתא, ומאי "עולמית"? אף על גב דחזינא ליה דחריף! אי נמי לכדרבי יצחק, דאמר ר' **יצחק**: דבר תורה, שוטה מתגרשת, מידי דהוה אפיקחת בעל כרחה. ומה טעם אמרו אינה מתגרשת? שלא ינהגו בה מנהג הפקר!

משנה: אמרו לו: "נכתוב גט לאשתך?", ואמר להן: "כתובו!" - אמרו לסופר וכתב, ולעדים וחתמו - אף על פי שכתבוהו וחתמוהו ונתנוהו לו, וחזר ונתנו לה, הרי הגט בטל, עד שיאמר

2 כד לפננו וגם בכ", אבל נל"ד צ"ל "ואמר"

לסופר: "כתוב!" ולעדים "חתומו!"

גמרא: טעמא דלא אמר "תנו!" - הא אמר "תנו!", נותנין! גמני?
כ' מאיר היא, דאמר מילי מימסרן לשליח! {אימא סיפא: עד
שיאמר לסופר "כתוב!" ולעדים "חתומו!" - אתאן לר' יוסי,
דאמר מילי לא מימסרן לשליח! - רישא ר' מאיר וסיפא רבי
יוסי?! <איני! רישא ר' מאיר וסיפא רבי יוסי!

<<אביי אמר: כולה רבי מאיר היא, והכא במאי עסקינן? דלא
אמר "תנו!" {אי הכי, "עד שיאמר "תנו!" מיבעי ליה! |אלא
הכא במאי עסקינן? דלא אמר לבי תלתא! {אי הכי, "עד
שיאמר לשלשה" מיבעי ליה!

|אלא כולה רבי יוסי היא, והכא במאי עסקינן? דלא אמר
"אמרו!" {אי הכי, "עד שיאמר "אמרו!" מיבעי ליה! {ועוד, מי
מודה רבי יוסי באומר "אמרו!"? ! והתנן: כתב סופר ועד, כשר.
ואמר **רבי ירמיה:** "חתם סופר" שנינו! ~ואמר **רב חסדא:**
מתניתין מני? (**עבא**) ר' יוסי היא, דאמר: מילי לא מימסרן
לשליח ~ואי סלקא דעתך מודה ר' יוסי באומר "אמרו!", נפיק
מינה חורבא, דזימנין דאמר להו לשנים "אמרו לסופר ויכתוב,
ולפלוגי ופלוגי ויחתמו!" ומשום כיסופא דסופר, חישי ומחתמי
ליה, ובעל לא אמר הכי!

|אלא מחוורתא: רישא ר' מאיר וסיפא ר' יוסי

<<**רב אשי** אמר: כולה ר' יוסי היא, ו"לא מיבעיא" קאמר - לא
מבעיא היכא דלא אמר "תנו!", אלא אפילו אמר "תנו!", לא!
ולא מיבעיא היכא דלא אמר לבי תלתא, אלא אפילו אמר לבי
תלתא, לא! ולא מיבעיא היכא דלא אמר "אמרו!", אלא אפילו
אמר "אמרו!" נמי, לא!

תניא כוותיה דרב אשי: כתב סופר לשמה, וחתמו עדים לשמה,
אף על פי שכתבוהו וחתמוהו ונתנוהו לו, ונתנו לה, הרי הגט
בטל, עד שישמעו קולו, שיאמר לסופר "כתוב!" ולעדים
"חתומו!" - "ישמעו" - לאפוקי ממאן דאמר מודה רבי יוסי
באומר "אמרו!"; "קולו" - לאפוקי מדרב כהנא אמר רב

משנה: "זה גיטיך אם מתי", "זה גיטיך מחולי זה", "זה גיטיך
לאחר מיתה" - לא אמר כלום; "מהיום אם מתי", "מעכשיו אם
מתי" - הרי זה גט; "מהיום ולאחר מיתה" - גט ואינו גט, ואם
מת, חולצת ולא מתייבמת. "זה גיטיך מהיום אם מתי מחולי
זה", ועמד והלך בשוק, וחלה ומת, אומדין אותו - אם מחמת
חולי הראשון מת, הרי זה גט, ואם לאו, אינו גט

גמרא: {אלמא "אם מתי" כ"לאחר מיתה" דמי! - והדר תני: "מהיום אם מתי", "מעכשיו אם מתי" - אלמא "אם מתי" לאו כלאחר מיתה דמי! <אמר **אביי**: "אם מתי" שתי לשונות משמע - משמע כמעכשיו, ומשמע כלאחר מיתה - אמר לה "מהיום", כמאן דאמר לה "מעכשיו" דמי; לא אמר לה "מהיום", כמאן דאמר לה "לאחר מיתה" דמי!

"זה גיטך אם מתי" - לא אמר כלום -- אמר **רב הונא**: וחולצת {והא "לא אמר כלום" קתני! <לא אמר כלום, דאסירא לעלמא, וליבס נמי אסירא! {והא מדסיפא "חולצת", מכלל דרישא יבומי נמי מיבמה! <מתניתין **כרבנן**, ורב הונא דאמר **כר' יוסי**, דאמר זמנו של שטר מוכיח עליו! {אי רבי יוסי, חליצה נמי לא תיבעי! ~וכי תימא: מספקא ליה לרב הונא אי הלכתא כר' יוסי או אין הלכה כר' יוסי - ומי מספקא ליה?! והא רבה בר אבוה חלש. עול לגביה רב הונא ורב נחמן. אמר ליה **רב הונא לר' נחמן**: בעי מיניה **מרבא בר אבוה**: הלכה כרבי יוסי או אין הלכה? אמר ליה: טעמא דרבי יוסי לא ידענא - הלכה איבעי מיניה?! אמר ליה: את בעי מיניה הלכה, וטעמיה דרבי יוסי אנא אמינא לך! - בעי מיניה. אמר ליה: הכי אמר **רב**: הלכה כרבי יוסי! לבתר דנפק, אמר ליה: היינו טעמא דרבי יוסי דקסבר זמנו של שטר מוכיח עליו <מספקא³ ליה **(עב,ב)** אי אמר ר' יוסי בעל פה אי לא אמר!

{ומי מספקא ליה?! והתנן: הרי זה גיטך אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חדש, ומת בתוך שנים עשר חדש, אינו גט ~ותני עלה: רבותינו התירוה להינשא. ואמרינן: מאן רבותינו? אמר **רב יהודה** אמר **שמואל**: בי דינא דשרו מישחא! וסברי לה כר' יוסי, דאמר זמנו של שטר מוכיח עליו! |<אלא מספקא ליה, אי הלכה כר' יוסי בעל פה, או אין הלכה!

{ומי מספקא ליה?! והאמר **רבא**: "הרי זה גיטך אם מתי", ו"שאני מת" - הרי זה גט; "כשאמות" ו"לאחר מיתה" - אין זה גט & היכי דמי? אילימא דאמר לה "מהיום", ורבנן - צריכא למימר?! והתנן: "מהיום אם מתי" - הרי זה גט! ~ואלא לאו דלא אמר לה "מהיום", ור' יוסי - שמע מינה: הלכה כר' יוסי! <לרבא, פשיטא ליה - לרב הונא, מספקא ליה!

<<ואי בעית, אימא: לעולם דאמר לה "מהיום", ורבנן, והני לישני איצטריכי ליה: "שאני מת" כ"אם מתי" דמי; "כשאמות" כ"לאחר מיתה" דמי!

ואיכא דמתני לה אסיפא: "זה גיטך לאחר מיתה" - לא אמר

3 כד בכ"י, אבל לפננו: "אלא מספקא"

מחברת גיטין - ז

כלום -- אמר **רב הונא**: ולדברי ר' יוסי, חולצת! {פשיטא!
מדסיפא לרבנן חולצת, רישא נמי לר' יוסי חולצת! כמהו
דתימא? רבי יוסי בהא כרבי סבירא ליה, דאמר גיטא מעליא
הוי, וחליצה נמי לא תיבעי - קמשמע לן, דלא רבי סבר לה כר'
יוסי, ולא ר' יוסי סבר לה כרבי - רבי לא סבר לה כרבי יוסי,
דקתני: כזה גט - למעוטי דרבי יוסי; ור' יוסי לא סבר לה
כרבי, דקתני: כזה גט - למעוטי דרבי!

גְרַבִּי, מאי היא? <דתניא: "מהיום ולאחר מיתה" - גט ואינו גט,
דברי **חכמים**. **רבי** אומר: כזה גט! גְרַבִּי יוסי, מאי היא? <דתנן:
"כתבו ותנו גט לאשתי, אם לא באתי מיכן ועד שנים עשר
חדש" - כתבוהו בתוך שנים עשר חדש, ונתנו לאחר שנים עשר
חדש, אינו גט. **ר' יוסי** אומר: כזה גט!

"זה גיטיך מהיום אם מתי מחולי זה", ועמד והלך בשוק, וחלה
ומת. אומדין אותו - אם מחמת חולי הראשון מת, הרי זה גט,
ואם לאו, אינו גט -- אמר **רב הונא**: גיטו כמתנתו - מה מתנתו,
אם עמד חוזר - אף גיטו, אם עמד חוזר; ומה גיטו, אף על גב
דלא פריש, כיון דאמר "כתובו", אף על גב דלא אמר "תנו" -
אף מתנתו, כיון דאמר "תנו", אף על גב דלא קנו מיניה

{תנן: "זה גיטך מהיום אם מתי מחולי זה", ועמד והלך בשוק,
וחלה ומת, אומדים אותו - אם מחמת חולי הראשון מת, הרי
זה גט; אם לאו, אינו גט ~ ואי אמרת: אם עמד חוזר, למה לי
אומדנא?! הרי עמד! אמר **מר בריה דרב יוסף** משמיה **דרבא**:
שניתק מחולי לחולי! {והא "עמד" קתני! <עמד מחולי זה, ונפל
לחולי אחר! {והא "הלך בשוק" קתני! <הלך על משענתו (**עג**),
(**א**) - והא קמשמע לן דהלך על משענתו, הוא דבעינן אומדנא -
אידך, אומדנא נמי לא בעינן

שמעת מינה: שכיב מרע שניתק מחולי לחולי, מתנתו מתנה?
<אין! דאמר **רבי אלעזר** משמיה **דרב**: שכיב מרע שניתק מחולי
לחולי, מתנתו מתנה!

רבה ורבא לא סבירא להו הא דרב הונא - גזירה שמא יאמרו
יש גט לאחר מיתה! {ומי איכא מידי, דמדאורייתא לא הוי
גיטא, ומשום גזירה שרינן אשת איש לעלמא?! <אין! כל
דמקדש, אדעתא דרבנן מקדש, ואפקעינהו רבנן לקדושין מיניה

{אמר ליה **רבינא לרב אשי**: תינח דקדיש בכספא - קדיש
בביאה, מאי איכא למימר?! <אמר ליה: שויה רבנן לבעילתו
בעילת זנות!

תנו רבנן: "זה גיטיך מהיום אם מתני מחולי זה" ונפל הבית עליו, או הכישו נחש, אינו גט - "אם לא אעמוד מחולי זה" ונפל עליו בית או הכישו נחש, הרי זה גט - {מאי שנא רישא ומאי שנא סיפא?!

שלחו מתם: אכלו ארי, אין לנו!

ההוא גברא דזבין ארעא לחבריה. קביל עליה כל אונסא דמתיליד. לסוף, אפיקו בה נהרא. אתא לקמיה **דרבינא**. אמר ליה: זיל שפי ליה, דהא קבילת עלך כל אונסא דמתיליד! אמר ליה **רב אחא בר תחליפא לרבינא**: אונסא דלא שכיח הוא! איגלגל מילתא, ומטא לקמיה **דרבא**. אמר להו: אונסא דלא שכיח הוא! {איתיביה **רבינא לרבא**: "אם לא אעמוד מחולי זה" ונפל עליו בית או הכישו נחש, הרי זה גט! <אמר ליה **רבא**: ואימא מרישא: "אינו גט"? {אמר ליה **רב אחא מדפתי לרבינא**: ומשום דקשיא רישא אסיפא, לא מותבינן תיובתא מינה?! <אמר ליה: אין! כיון דקשיא רישא אסיפא, לא איתמר בי מדרשא, ומשבשתא היא! - זיל בתר סברא!

רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע זבן שומשמי אגידא דנהר מלכא. אגור מלחי לעבורינהו. קבילו עלייהו כל אונסא דמתיליד. לסוף, איסתכר נהר מלכא. אמרו להו: אגורו חמרי, אפקעינהו ניהלן, דהא קבילתו עלייכו כל אונסא דמתיליד! אתו לקמיה **דרבא**. אמר להו: קאקי חירוי! ;משלחי גלימי דאינשי?! אונסא דלא שכיח הוא!

משנה: לא תתייחד עמו אלא בפני עדים. אפילו על פי עבד, אפילו על פי שפחה, חוץ משפחתה, מפני שלבה גס בה בשפחתה

מה היא באותן הימים? **רבי יהודה** אומר: (**עגב**) כאשת איש לכל דבריה. **רבי יוסי** אומר: מגורשת ואינה מגורשת

גמרא: תנו רבנן: ראוה שנתייחדה עמו באפילה, או שישנה עמו תחת מרגלות המטה, אין חוששין שמא נתעסקו בדבר אחר. וחוששין משום זנות, ואין חוששין משום קדושין. **רבי יוסי ברבי יהודה** אומר: אף חוששין משום קידושין

;מאי קאמר? <אמר **רב נחמן** אמר **רבה בר אבונה**: הכי קאמר: ראוה שנבעלה, חוששין משום קידושין; נתן לה כספים, חוששין משום זנות - דאמרינן: באתננה נתן לה - ואין חוששין משום קידושין. **רבי יוסי בר' יהודה** אומר: אף בזו חוששין משום קידושין ;כמאן אזלא הא דאמר **רבה בר בר חנה** אמר **רבי**

יוחנן: "מחלוקת כשראוה שנבעלה, אבל לא ראוה שנבעלה, דברי הכל אין צריכה הימנו גט שני? ככמאן? כדברי הכל!"

{מתקיף לה **אביי**: מידי "כספים" קתני?! | אלא אמר **אביי**: הכי קאמר: ראוה שנבעלה, חוששין משום זנות, ואין חוששין משום קידושין. **ר' יוסי ברבי יהודה** אומר: אף חוששין משום קידושין גכמאן אזלא הא דאמר **רבה בר בר חנה** אמר **ר' יוחנן**: מחלוקת כשראוה שנבעלה, אבל לא ראוה שנבעלה, דברי הכל אין צריכה הימנו גט שני? ככמאן? כר' יוסי בר' יהודה!

{מתקיף לה **רבא**: אם כן, מאי "אף"? ~ אלא אמר **רבא**: הכי קאמר: **רבי יוסי בר רבי יהודה** אומר: אף לא ראוה שנבעלה, חוששין משום קידושין גכמאן אזלא הא דאמר **רבה בר בר חנה** אמר **ר' יוחנן**: מחלוקת כשראוה שנבעלה, אבל לא ראוה שנבעלה, דברי הכל: אינה צריכה הימנו גט? ככמאן?! דלא כחד!

מה היא באותן הימים? **רבי יהודה** אומר: כאשת איש לכל דבריה. **ר' יוסי** אומר: מגורשת ואינה מגורשת -- תנא: ובלבד שימות {ולכי מיית, הוי גיטא?! והא קיימא לן דאין גט לאחר מיתה! אמר **רבה**: באומר: "מעת שאני בעולם"

תנו רבנן: ימים שבינתים, בעלה זכאי במציאתה, ובמעשה ידיה, ובהפרת נדריה. ויורשה (**עד, א**) ומטמא לה - כללו של דבר: הרי היא כאשתו לכל דבר, אלא שאינה צריכה הימנו גט שני, דברי **ר' יהודה**. **ר' מאיר** אומר: בעילתה תלויה. **ר' יוסי** אומר: בעילתה ספק. **וחכמים** אומרים: מגורשת ואינה מגורשת, ובלבד שימות

גמאי איכא בין ר' מאיר לרבי יוסי? אמר **רבי יוחנן**: אשם תלוי איכא בינייהו - לר' מאיר לא מייתי אשם תלוי, ולר' יוסי מייתי אשם תלוי

וחכמים אומרים: מגורשת ואינה מגורשת -- {חכמים היינו רבי יוסי! איכא בינייהו דרבי זירא, דאמר **רבי זירא** אמר **רבה בר ירמיה** אמר **שמואל**: כל מקום שאמרו חכמים "מגורשת ואינה מגורשת", בעלה חייב במזונותיה

4 לקמן, פא,א: **משנה**: המגרש את אשתו, ולנה עמו בפונדקי - **בית שמאי** אומרים אינה צריכה הימנו גט שני, ו**בית הלל** אומרים צריכה הימנו גט שני גאימתי? בזמן שנתגרשה מן הנשואין! ומוודים בנתגרשה מן האירוסין, שאינה צריכה הימנו גט שני, מפני שאין לבו גס בה **גמרא**: אמר **רבה בר בר חנה** אמר **ר' יוחנן**: מחלוקת כשראוה שנבעלה, דבית שמאי סברי אדם עושה בעילתו בעילת זנות, ובית הלל סברי אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות. אבל לא ראוה שנבעלה, דברי הכל אינה צריכה הימנו גט שני

משנה: "הרי זה גיטך על מנת שתתני לי מאתים זוז" - הרי זו מגורשת, ותתן; "על מנת שתתני לי מיכן ועד שלשים יום" - אם נתנה לו בתוך שלשים יום, מגורשת, ואם לאו, אינה מגורשת. אמר **רבן שמעון בן גמליאל:** מעשה בצידון, באחד שאמר לאשתו "הרי זה גיטך על מנת שתתני לי איצטליתי", ואבדה איצטליתו. ואמרו חכמים: תתן לו את דמיה!

גמרא: גמאי "ותתן"? **ארב הונא** אמר: והיא תתן! <<**ארב יהודה** אמר: לכשתתן! גמאי בינייהו? <איכא בינייהו שנתקרע הגט או שאבד - **רב הונא** אמר: והיא תתן - אינה צריכה הימנו גט שני; **רב יהודה** אמר: לכשתתן - צריכה הימנו גט שני

ותנן נמי גבי קידושין כי האי גוונא, דתנן: האומר לאשה "הרי את מקודשת לי על מנת שאתן לך מאתים זוז" - הרי היא מקודשת, ויתן. ואיתמר: גמאי "ותתן"? **ארב הונא** אמר: והוא יתן! <<**ארב יהודה** אמר: לכשתתן! גמאי בינייהו? <איכא בינייהו שפשטה ידה וקיבלה קידושין מאחר - רב הונא אמר: והוא יתן - תנאה בעלמא הוא - מקיים תנאיה ואזיל; רב יהודה אמר לכשתתן - לכי יהיב לה, הוא דהו קידושין - השתא, לא הו קידושין

וצריכא! דאי אשמעינן גבי קידושין - בהא קאמר רב הונא "והוא יתן", משום דלקרובה קאתי - אבל גבי גירושין, דלרחוקה קאתי, אימא: מודה ליה לרב יהודה; ואי אשמעינן גבי גירושין - בהא קאמר רב הונא "והיא תתן", משום דלא כסיף למיתבעה - אבל גבי קידושין, דכסיפא למיתבעה, אימא: מודי ליה לרב יהודה

ואי אשמעינן גבי קידושין - בהא קאמר רב יהודה "לכשתתן", משום דכסיפא למיתבעה - אבל גבי גירושין, דלא כסיף למיתבעה, אימא: מודה ליה לרב הונא; ואי אשמעינן גבי גירושין - בהא קאמר רב יהודה "לכשתתן", משום דלרחוקה קאתי - אבל גבי קידושין, דלקרובה קאתי, אימא: מודה ליה לרב הונא - צריכא!

{מיתיבי: "הרי זה גיטך על מנת שתתני לי מאתים זוז" - אף על פי שנקרע הגט, או שנאבד, מגורשת. ולאחר לא תנשא עד שתתן?! ועוד תניא: "הרי זה גיטך על מנת שתתני לי מאתים זוז", ומת - נתנה, אינה זקוקה ליבם; לא נתנה, זקוקה ליבם. **רבן שמעון בן גמליאל** אומר: נותנת לאביו או לאחיו או לאחד מן הקרובים - עד כאן לא פליגי אלא דמר סבר "לי - ולא ליורשי", ומר סבר: "לי - ואפילו ליורשי" - וכולי עלמא, מיהא, תנאה הוי - תיובתא דרב יהודה!

אמר לך רב יהודה: הא מני? רבי היא, דאמר **רב הונא** אמר **רבי**: כל האומר "על מנת" כאומר "מעכשיו" דמי - ופליגי רבנן עליה, ואנא דאמרי כרבנן

ואמר **ר' זירא**: כי הוינן בבבל, אמרינן: הא דאמר **רב הונא** אמר **רבי**: כל האומר "על מנת" כאומר "מעכשיו" דמי - פליגי רבנן עליה. כי סליקי, אשכחתי ל**רבי אסי** דיתיב וקאמר משמיה **דרבי יוחנן**: הכל מודים באומר "על מנת" כאומר "מעכשיו" דמי - לא נחלקו אלא ב"מהיום ולאחר מיתה" (**עד,ב**) ~והתניא: "מהיום ולאחר מיתה" - גט ואינו גט, דברי **חכמים**. **רבי** אומר: כזה גט

{ולרב יהודה, דאמר ב"על מנת" פליגי, אדמיפלגי ב"מהיום ולאחר מיתה", ליפלגי ב"על מנת"!} כלהודיעך כחו דרבי! {וליפלגו ב"על מנת", ולהודיעך כחן דרבנן?!} כח דהיתירא עדיף ליה!

"על מנת שתתני לי מיכן ועד שלשים יום" - אם נתנה לו בתוך שלשים יום, מגורשת, ואם לאו, אינה מגורשת -- {פשיטא!} כמה דתימא? קפידיה לאו קפידא, ולרזה קאתי - קא משמע לן!

אמר **רבן שמעון בן גמליאל**: מעשה בצידן, באחד שאמר לאשתו "הרי זה גיטך על מנת שתתני לי איצטליתי", ואבדה איצטליתו. ואמרו חכמים: תתן לו את דמיה! -- {מאי תנא דקתני "מעשה"?} **אחסורי מיחסרא**, והכי קתני: אם אמר לה: "על מנת שתתני לי איצטליתי", ואבדה איצטליתו, "איצטליתי" דוקא קאמר לה. **רבן שמעון בן גמליאל** אומר: תתן לו את דמיה. ואמר **רבן שמעון בן גמליאל**: מעשה נמי בצידן, באחד שאמר לאשתו: "הרי זה גיטך על מנת שתתני לי איצטליתי", ואבדה איצטליתו. ואמרו חכמים: תתן לו את דמיה!

{בעא מיניה **רבי אסי מרבי יוחנן**: "הרי זה גיטך על מנת שתתני לי מאתים זוז", וחזר ואמר לה: "מחולים לך", מהו? - תיבעי לרבנן, תיבעי לרבן שמעון בן גמליאל - תיבעי לרבנן: עד כאן לא קאמרי רבנן התם, אלא דלא אחלה גבה, אבל הכא, הא קאמר לה "מחולים לך"? או דלמא אפילו רבן שמעון בן גמליאל לא קאמר אלא דקא מפייסה ליה בדמי, אבל לגמרי, לא?} אמר ליה: אינה מגורשת!

{איתיביה: האומר לחבירו: "קונם שאתה נהנה לי אם אי אתה נותן לבני כור אחד של חטין, ושתי חביות של יין" - **ר' מאיר**

אומר: אסור עד שיתן, **וחכמים** אומרים: אף זה יכול להתיר את נדרו שלא על פי חכם, ואומר: "הריני כאילו התקבלתי!"?! <הכי השתא, התם לצעורה קא מכוין, ולא ציערה - הכא, משום הרווחה הוא, והא לא איצטריך!

ההוא גברא דאמר ליה לאריסיה: "כולי עלמא דלו תלת דלוותא ואכלי ריבעא - את דלי ארבעה, ואכול תילתא!" - לסוף, אתא מיטרא. אמר **רב יוסף**: הא לא דלה! **רבה** אמר: הא לא איצטריכא! ^ לימא רב יוסף דאמר כרבנן, ורבה דאמר כרבן שמעון בן גמליאל! - ותיסברא: והא קיימא לן: הילכתא כוותיה דרבה, ובהא, אין הלכה כרבן שמעון בן גמליאל! <אלא לעולם כרבנן! - רב יוסף כרבנן, ורבה אמר לך: אנא, דאמרי אפילו לרבנן! עד כאן לא קאמרי רבנן התם אלא דלצעורה קא מיכוין, אבל הכא, משום הרווחה הוא, והא לא איצטריך!

תנן התם: בראשונה היה נטמן יום שנים עשר חדש, כדי שיהא חלוט לו. התקין **הלל הזקן** שיהא חולש את מעותיו ללשכה, ויהא שובר את הדלת ונכנס. ואימתי שירצה הלה יבוא ויטול את מעותיו

ואמר **רבא**: מתקנתו של הלל, נשמע: "הרי זה גיטך על מנת שתתני לי מאתים זוז", ונתנה לו מדעתו, מגורשת - על כורחו, אינה מגורשת. מדאיצטריך ליה להלל לתקוני נתינה בעל כורחיה, דהויא לה נתינה - **(עה,א)** מכלל דבעלמא, נתינה בעל כרחיה לא הויא נתינה!

<מתקיף לה **רב פפא**, ואיתימא **רב שימי בר אשי**: ודלמא כי אצטריך ליה לתקוני, שלא בפניו - אבל בפניו, בין מדעתו בין בעל כרחו, הויא נתינה!

ואיכא דאמרי: אמר **רבא**: מתקנתו של הלל, "הרי זה גיטך על מנת שתתני לי מאתים זוז", ונתנה לו, בין מדעתו ובין בעל כרחו, הויא נתינה. וכי איצטריך ליה להלל לתקוני, שלא בפניו - אבל בפניו, בין מדעתו בין בעל כרחו, הויא נתינה!

<מתקיף לה **רב פפא** ואיתימא **רב שימי בר אשי**: ודלמא אפילו בפניו נמי - מדעתו אין, על כרחו לא! והלל, מאי דאיצטריך ליה תקין!

אמר **רבה בר בר חנה** אמר ר' **יוחנן**: כל מקום ששנה רבן שמעון בן גמליאל במשנתו, הלכה כמותו, חוץ מערב, וצידן, וראיה אחרונה

תנו רבנן: "הרי זה גיטיך, והנייר שלי", אינה מגורשת; "על מנת שתחזירי לי את הנייר", מגורשת - גמאי שנא רישא ומאי שנא סיפא? אמר **רב חסדא**: הא מני? רבן שמעון בן גמליאל היא, דאמר: תתן לו את דמיה - הכי נמי, אפשר דמפייסה ליה בדמי!

{מתקיף לה **אביי**: אימור דאמר רבן שמעון בן גמליאל היכא דליתיה בעיניה - היכא דאיתיה בעיניה, מי אמר?! | אלא אמר **אביי**: הא מני? ר' מאיר היא, דאמר: בעינן תנאי כפול, והכא, הא לא כפליה לתנאיה!

{מתקיף לה **רבא**: טעמא דלא כפליה לתנאיה - הא כפליה לתנאיה, לא הוי גיטא?! מכדי כל תנאי, מהיכא גמרינן להו? מתנאי בני גד ובני ראובן! - מה התם, תנאי קודם למעשה - אף כל תנאי קודם למעשה - לאפוקי הכא, דמעשה קודם לתנאי! | אלא אמר **רבא**: משום דמעשה קודם לתנאי!

{מתקיף לה **רב אדא בר אהבה**: טעמא דמעשה קודם לתנאי - הא תנאי קודם למעשה, לא הוי גיטא?! מכדי כל תנאי, מהיכא גמרינן להו? מתנאי בני גד ובני ראובן! - מה התם, תנאי בדבר אחד ומעשה בדבר אחר - אף כל - לאפוקי הכא, (**עהב**), דתנאי ומעשה בדבר אחד! | אלא אמר **רב אדא בר אהבה**: משום דתנאי ומעשה בדבר אחד!

<<**רב אשי** אמר: הא מני? רבי היא⁵, דאמר **רב הונא** אמר **רב**: כל האומר "על מנת", כאומר "מעכשיו" דמי

אתקין **שמואל** בגיטא דשכיב מרע: "אם לא מתי, לא יהא גט; ואם מתי, יהא גט" {ולימא "אם מתי, יהא גט; ואם לא מתי, לא יהא גט"?!} - לא מקדים איניש פורענותא לנפשיה! {ולימא: "לא יהא גט אם לא מתי"?!} - בעינן תנאי קודם למעשה!

{מתקיף לה **רבא**: מכדי כל תנאי, מהיכא גמרינן? מתנאי בני גד ובני ראובן! - מה התם, הן קודם ללאו, אף כל! - לאפוקי הכא, דלאו קודם להן! ~ אלא אמר **רבא**: "אם לא מתי, לא יהא גט; אם מתי, יהא גט; אם לא מתי, לא יהא גט" - "אם לא מתי, לא יהא גט" - לא מקדים איניש פורענותא לנפשיה; "אם מתי, יהא גט; אם לא מתי, לא יהא גט" - בעינן הן קודם ללאו!

משנה: "הרי זה גיטיך על מנת שתשמי את אבא", "על מנת שתניקי את בני" - כמה היא מניקתו? שתי שנים! **רבי יהודה** אומר: שמנה עשר חדש. מת הבן או שמת האב, הרי זה גט.

5 לעיל (**עדב**), תניא: "מהיום ולאחר מיתה" - גט ואינו גט, דברי **חכמים**. **רבי** אומר: כזה גט

"הרי זה גיטיך על מנת שתשמשי את אבא שתי שנים", "על מנת שתניקי את בני שתי שנים" - מת הבן, או שאמר האב: "אי אפשי שתשמשי שלא בהקפדה", אינו גט. **רבן שמעון בן גמליאל** אומר: כזה גט! כלל אמר **רבן שמעון בן גמליאל**: כל עכבה שאינה הימנה, הרי זה גט

גמרא: {ומי בעינן כולי האי?! ורמינהי: "שמשתו יום אחד", "הניקתו יום אחד" - הרי זה גט! אמר **רב חסדא**: לא קשיא! הא רבנן, והא רבן שמעון בן גמליאל⁶ - מתניתין רבן שמעון בן גמליאל, וברייתא רבנן! {הא מדסיפא רבן שמעון בן גמליאל הוי, מכלל דרישא לאו רבן שמעון בן גמליאל! |אלא ברייתא רבן שמעון בן גמליאל היא, דמיקל בתנאי - מתניתין רבנן!

<<**רבא** אמר: לא קשיא! כאן בסתם, כאן במפרש!

רב אשי אמר: כל סתם נמי, כמפרש יום אחד דמי

{תנן: כמה היא מניקתו? שתי שנים! **רבי יהודה** אומר: שמנה עשר חדש ~ בשלמא לרבא, ניחא - אלא לרב אשי, למה לי שתי שנים?! למה לי שמנה עשר חדש?! ביום אחד סגי! >הכי קאמר: יום אחד משתי שנים - לאפוקי לאחר שתי שנים, דלא; יום אחד משמנה עשר חדש - לאפוקי לאחר שמנה עשר חדש, דלא!

{מיתבי: "הרי זה גיטיך על מנת שתשמשי את אבא שתי שנים", "על מנת שתניקי את בני שתי שנים" - מת הבן, או שאמר האב "אי אפשי שתשמשי שלא בהקפדה", אינו גט (**עו**), (**א**) ~ בשלמא לרבא - רישא בדלא פריש - סיפא דפריש ~ אלא לרב אשי, מאי שנא רישא, ומאי שנא סיפא?! - קשיא!

תנו רבנן: "הרי זה גיטך על מנת שתשמשי את אבא שתי שנים", ו"על מנת שתניקי את בני שתי שנים", אף על פי שלא נתקיים התנאי, הרי זה גט, לפי שלא אמר לה "אם תשמשי ... אם לא תשמשי", "אם תניקי ... ואם לא תניקי" דברי **רבי מאיר**. **וחכמים** אומרים: נתקיים התנאי, הרי זה גט, ואם לאו, אינו גט. **רבן שמעון בן גמליאל** אומר: אין לך תנאי בכתובים שאינו כפול

איכא דאמרי לר' מאיר קאמר ליה, ואיכא דאמרי לרבנן קאמר להו - איכא דאמרי לר' מאיר קאמר ליה, והכי קאמר ליה: אין לך תנאי בכתובים שאינו כפול, והווי להו שני כתובים הבאין כאחד, וכל שני כתובים הבאין כאחד, אין מלמדין; איכא

מחברת גיטין - ז

דאמרי לרבנן קאמר להו, והכי קאמר להו: אין לך תנאי
בכתובים שאינו כפול, וגמרינן מינייהו!

{ורמינהו: "הרי זה גיטך על מנת שתשמישי את אבא שתי
שנים", "על מנת שתניקי את בני שתי שנים" - מת האב או מת
הבן, אינו גט, דברי ר' מאיר. וחכמים אומרים: אף על פי שלא
נתקיים התנאי, הרי זה גט - יכולה היא שתאמר לו: "תן לי
אביך ואשמשנו", "תן לי בנדך ואניקנו" - קשיא דרבי מאיר
אדרבי מאיר; קשיא דרבנן אדרבנן!

כדרבי מאיר אדרבי מאיר לא קשיא - התם בדלא כפליה
לתנאיה, הכא בדכפליה לתנאיה; ורבנן אדרבנן לא קשיא -
מאן חכמים דהכא? רבן שמעון בן גמליאל היא, דאמר: כל
עכבה שאינה הימנה, הרי זה גט

תנו רבנן: אמר לה בפני שנים: "הרי זה גיטך על מנת שתשמישי
את אבא שתי שנים", וחזר ואמר לה בפני שנים: "הרי זה גיטך
על מנת שתתני לי מאתים זוז", לא ביטל דברי האחרון את
הראשון - רצתה משמשתו, רצתה נותנת לו מאתים זוז. אבל
אמר לה בפני שנים: "הרי זה גיטך על מנת שתתני לי מאתים
זוז", וחזר ואמר לה בפני שנים: "הרי זה גיטך על מנת שתתני
לי שלש מאות זוז", ביטל דברי האחרון את הראשון. ואין אחד
מן הראשונים ואחד מן האחרונים מצטרפין #איהיא?
^ אילימא אסיפא - הרי בטל! ^ אלא ארישא?! - פשיטא!
כמהו דתימא? כל לקיומא תנאי מצטרפין - קמשמע לן! #

משנה: "הרי זה גיטך אם לא באתי מכאן עד שלשים יום", והיה
הולך מיהודה לגליל. הגיע לאנטיפרס, וחזר - בטל תנאו. "הרי
זה גיטך אם לא באתי מכאן עד שלשים יום", והיה הולך מגליל
ליהודה, והגיע לכפר עותנאי, וחזר - בטל תנאו. "הרי זה גיטך
אם לא באתי מכאן עד שלשים יום", והיה הולך למדינת הים,
והגיע לעכו, וחזר - בטל תנאו. "הרי זה גיטך כל זמן שאעבור
מכנגד פניך שלשים יום" - היה הולך ובא, הולך ובא - הואיל
ולא נתיחד עמה, הרי זה גט

גמרא: {למימרא דאנטיפרס בגליל הוה קיימא?! ורמינהי:
אנטיפרס ביהודה, וכפר עותנאי בגליל. בינתים, מטילין אותו
לחומרא - מגורשת (עובב) ואינה מגורשת?! אמר אביי: תרי
תנאי קאמר לה: "אי מטינא לגליל, לאלתר ליהוי גיטא. ואי
משתהינא באורחא תלתין יומין, ולא אתינא, ליהוי גיטא" -
הגיע לאנטיפרס וחזר, דלא לגליל מטא, ולא אישתהויי נמי
אשתהי תלתין יומין - בטל תנאו!

"הרי זה גיטך אם לא באתי מכאן עד שלשים יום", והיה הולך למדינת הים, והגיע לעכו, וחזר - בטל תנאו -- {למימרא דעכו במדינת הים קיימא?! והא אמר **רב ספרא**: כי הוּוּ מיפטרי רבנן מהדדי, בעכו הוּוּ מפטרי, משום דאסור לצאת מארץ לחוצה לארץ?! אמר **אביי**: תרי תנאי קאמר לה - "אי מטינא למדינת הים, לאלתר ליהוי גיטא. אי משתהינא באורחא תלתין יומין ולא אתינא, ליהוי גיטא" - הגיע לעכו וחזר, דלא למדינת הים מטא, ולא אישתהויי נמי אשתהי תלתין יומין, בטל תנאו!

"הרי זה גיטך כל זמן שאעבור מכנגד פניך שלשים יום" - היה הולך ובא, הולך ובא - הואיל ולא נתיחד עמה, הרי זה גט -- {והא לא עבר?! אמר **רב הונא**: מאי "פניך"? תשמיש! ואמאי קרי ליה "פניך"? לישנא מעליא נקט! <**אוריב** יוחנן אמר: לעולם "פניך" ממש - מי קתני "הרי זו מגורשת"?! "הרי זה גט" קתני - דלא הוי גט ישן! ולכי מלו תלתין יומי, הוי גיטא!

תניא כוותיה דר' יוחנן: "הרי זה גיטך כל זמן שאעבור מנגד פניך שלשים יום", והיה הולך ובא הולך ובא - הואיל ולא נתייחד עמה, הרי זה גט! ולגט ישן אין חוששין, שהרי לא נתייחד עמה! {וליחוש שמא פייס?! אמר **רבה בר רב הונא**: הכי אמר אבא מרי משמיה **דרב**: באומר: "נאמנת עלי לומר שלא באתי!"

איכא דמתני לה אמתניתין: "מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חדש", ומת בתוך שנים עשר חדש, הרי זה גט {וליחוש שמא פייס?! אמר **רבה בר רב הונא**: הכי אמר אבא מרי משמיה **דרב**: באומר: "נאמנת עלי לומר שלא באתי!"

#מאן דמתני לה אמתניתין, כל שכן אברייתא; מאן דמתני לה אברייתא - אבל אמתניתין, הא לא אתא!#

משנה: "הרי זה גיטך אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חדש", ומת בתוך שנים עשר חדש, אינו גט

"הרי זה גיטך מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חדש", ומת בתוך שנים עשר חדש, הרי זה גט

"אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חדש, כתבו ותנו גט לאשתי!" - כתבו גט בתוך שנים עשר חדש, ונתנו לאחר שנים עשר חדש, אינו גט

"כתבו ותנו גט לאשתי, אם לא באתי מכאן עד שנים עשר חדש!" כתבו בתוך שנים עשר חדש ונתנו לאחר שנים עשר חדש, אינו גט. **רבי יוסי** אומר: כזה גט. כתבו לאחר שנים עשר חדש ונתנו לאחר שנים עשר חדש, ומת - אם הגט קודם למיתה, הרי זה גט. ואם מיתה קדמה לגט, אינו גט. ואם אין ידוע, זו היא שאמרו: מגורשת ואינה מגורשת

גמרא: תנא: רבותינו התירוה לינשא - מאן רבותינו? אמר **רב יהודה** אמר **שמואל**: בי דינא דשרו מישחא! סברי לה כרבי יוסי, דאמר: זמנו של שטר מוכיח עליו!

אמר **ר' אבא בריה דרבי חייא בר אבא** אמר **ר' יוחנן**: ר' יהודה נשיאה, בנו של ר' גמליאל בר רבי, הורה, ולא הודו לו כל סיעתו. ואמרי לה: כל שעתו

אמר ליה **ר' אלעזר** לההוא סבא: כי שריתוה, לאלתר שריתוה, או לאחר שנים עשר חדש שריתוה? - לאלתר שריתוה, דהא לא אתי? או דלמא לאחר שנים עשר חדש שריתוה, דהא איקיים ליה תנאו?

{ותיבעי ליה מתניתין: "מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חדש", ומת בתוך שנים עשר חדש, הרי זה גט! - לאלתר הוי, דהא לא אתי? או דלמא לאחר שנים עשר חדש, דהא איקיים ליה תנאיה? אין הכי נמי! ומשום דהוה בההוא מעשה! אמר **אביי**: הכל מודים היכא דאמר "לכשתצא חמה מנרתיקה", (**עזא**) "לכי נפקא" קאמר לה, וכי מיית בליליא, הוי גט לאחר מיתה; "על מנת שתצא חמה מנרתיקה", "מעכשיו" קאמר לה, דאמר **רב הונא** אמר **רב**: כל האומר "על מנת", כאומר "מעכשיו" דמי. לא נחלקו אלא ב"אם תצא" - מר סבר לה כרבי יוסי, דאמר: זמנו של שטר מוכיח עליו, והוה ליה כ"מהיום אם מתי", כ"מעכשיו אם מתי"; מר לא סבר כרבי יוסי, והוה ליה כ"אם מתי" גרידא

"כתבו ותנו גט לאשתי, אם לא באתי מכאן עד שנים עשר חדש!" כתבו בתוך שנים עשר חדש ונתנו לאחר שנים עשר חדש, אינו גט. **רבי יוסי** אומר: כזה גט; כתבו לאחר שנים עשר חדש ונתנו לאחר שנים עשר חדש, ומת - אם הגט קודם למיתה, הרי זה גט, ואם מיתה קדמה לגט, אינו גט. ואם אין ידוע, זו היא שאמרו: מגורשת ואינה מגורשת -- אמר ליה **רב יימר לרב אשי**: לימא: קסבר ר' יוסי: כתב גט על תנאי, כשר לא! לעולם אימא לך: פסול, ושאני הכא, מדהוה ליה למימר "אם לא באתי, כתבו ותנו", ואמר "כתבו ותנו, אם לא באתי",

מחברת גיטין - ז

הכי קאמר: "כתבו מעכשין, ותנו אם לא באתי" %ורבנן - לא
שנא הכי, ולא שנא הכי

תנו רבנן: "לאחר שבוע" - שנה; "לאחר שנה" - חדש; "לאחר
חדש" - שבת; "לאחר שבת", מאי? יתיב ר' זירא קמיה דרבי
אסי, ואמרי לה רבי אסי קמיה דרבי יוחנן, וקאמר: חד בשבא,
ותרי ותלתא בתר שבתא - ארבעה וחמשא ומעלי שבתא, "קמי
שבתא"

תניא: רבי אומר: "לאחר הרגל" - שלשים יום. נפק ר' חייא,
דרשה משמיה דרבי, וקלסוה; משמיה דרבי, ולא קלסוה -
אלמא לית הילכתא כוותיה!